

modra fakulteta

Skupnost starejših alumnov
Univerze v Ljubljani

alumniUL

ULIŠKI ALUMNI
Univerze v Ljubljani
ALUMNI CLUB ASSOCIATION

Martin Lipovšek

Javno mnenje o podaljševanju življenja – primer iz Slovenije

Podaljševanje življenja – cilj doseči zdravje, vitalnost in mladostnost pri sto ali celo sto petdesetih letih s pomočjo napredne znanosti in tehnologije – zbuja različne odzive. V sociološkem vprašalniku, ki ga je izpolnilo 761 anketirancev v Sloveniji, so ljudje podali svoje mnenje o tej temi.

Spomladi 2020 je skupina univerzitetnih profesorjev, študentov, Slovensko društvo za vitalno podaljšanje življenja in

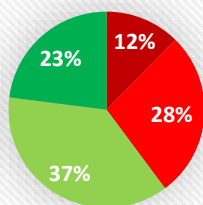

SOCIETY FOR VITAL
LIFE EXTENSION

podjetje Celica Biomedical pripravilo dvanajst minut dolg vprašalnik o podaljšanju življenja in starizmu – to je diskriminacija na podlagi starosti, ki je usmerjena večinoma proti starejšim ljudem. Rezultate smo analizirali in ugotovili naslednje.

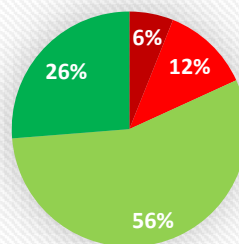
Z najpomembnejšo trditvijo raziskave: »Če bi imel/-a možnost, bi uporabljal/-a zdravila in biomedicinske terapije, ki omogočajo daljše in bolj zdravo življenje,« se je strinjalo ali popolnoma strinjalo 81 % ljudi. Analiza je pokazala, da bi večina ljudi vlagala v podjetja, ki si prizadevajo za cilj podaljšanja življenjske dobe, in da želijo tudi, da bi vlade to pobudo podprle.

Če bi imel možnost, bi kupil delnice ali na kakšen drug način investiral v podjetje, ki razvija biomedicinske terapije, ki upočasnjujejo ali ustavljajo staranje

■ Completely disagree ■ Disagree
■ Agree ■ Completely agree

Želim si, da bi država vlagala v razvoj biomedicinskih terapij, ki bi omogočile daljše in bolj zdravo življenje.

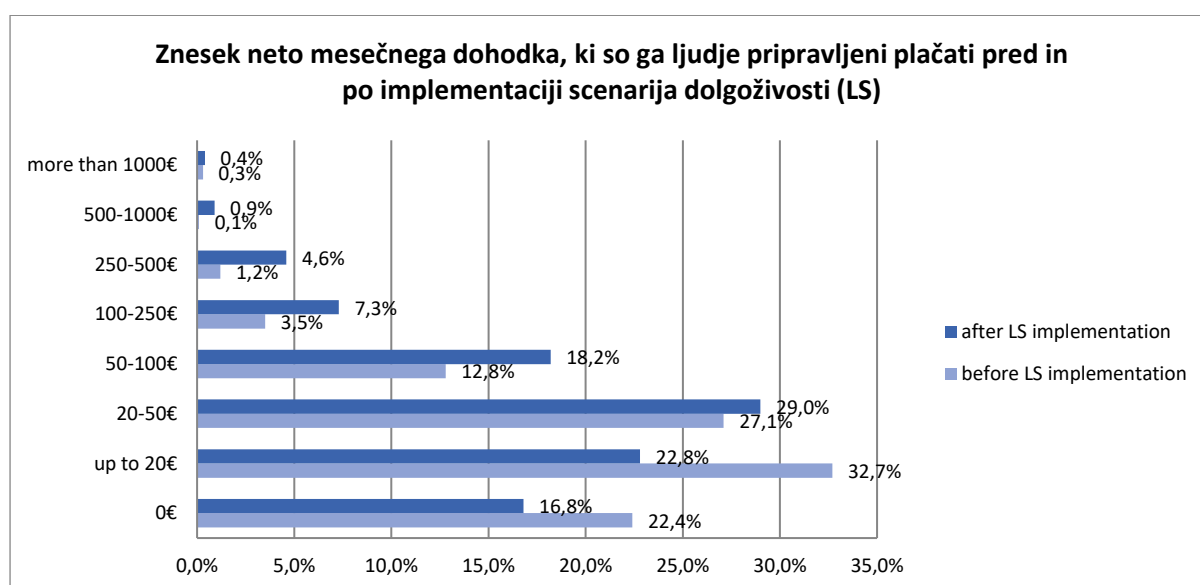

■ Completely disagree ■ Disagree
■ Agree ■ Completely agree

Za aktiviste za dolgoživost in podjetja je bilo zelo zanimivo, da je zanimanje ljudi za podaljšanje življenja močnejše, ko imajo več znanja o zdravi dolgoživosti, biotehnologiji, ustavljanju procesa

biološkega staranja in regeneraciji. Vpliv znanja je bil viden v odgovorih na splošna vprašanja in pri posebnih gospodarskih vprašanjih. Raziskave so pokazale, da je znanje o podaljšanju življenja statistično značilno pozitivno povezano s količino denarja, ki so ga ljudje pripravljeni plačati za podaljšanje življenja in aktivno skrb za svoje zdravje. Povprečen Slovenec bi za terapije, ki upočasnjujejo ali zavirajo biološko staranje, plačal 39,70 € na mesec (skupaj 848 milijonov € na leto), tisti, ki so zelo seznanjeni s temi medicinskimi tehnologijami, pa bi plačali 56,31 € na mesec.

Da bi bolje videli, koliko več so ljudje pripravljeni plačati v drugačni situaciji, so raziskovalci postavili hipotezo, da je omejujoč dejavnik domišljija, s spodbujanjem pa se bo pripravljenost plačati povečala. Tako je po prvem krogu vprašanj vprašalnik vseboval kratko zgodbo o letu 2040, ko je normalno, da so ljudje pri 100 letih zdravi in mnogi živijo zelo dolgo. Spodnji graf prikazuje, kako se razlikuje drugi krog odgovorov na ponovljeno vprašanje iz prvega dela vprašalnika po uvedbi tako imenovanega scenarija podaljševanja življenja (LS), kjer je možna učinkovita upočasnitev biološkega staranja.

Nazadnje smo se na lestvici starizma Slovenci izkazali kot minimalno staristični. Zato, čeprav statistike kažejo, da so v nekaterih primerih ljudje, ki podpirajo podaljšanje življenja, manj staristični, teh rezultatov ni mogoče jemati kot zelo močan dokaz. Težava je bila v tem, da je ljudi težko neposredno ali posredno vprašati, ali se vedejo diskriminatorno. V prihodnosti je treba opraviti nadaljnje raziskave – z večjim številom ljudi, različnimi državami in nekaterimi dodatnimi vprašanji.

[Avtorji raziskave: Martin Lipovšek, mag. fil., prof. dr. Igor Pribac, prof. dr. Robert Zorec, prof. dr. Danijela Lahe, prof. dr. Miroslav Verbič, Metka Kovačič, Klara Vulikić, Jakob Drašček in Nastja Jalovec s pomočjo Slovenskega društva za vitalno podaljševanje življenja: Domen Keglevič, Laura Vuga in mag. Boštjan Petrič. Sodelovalo je tudi podjetje Celica Biomedical. Raziskavo sta financirala Republika Slovenija in EU – Evropski socialni sklad.]

Avtor prispevka: Martin Lipovšek, mag. fil., doktorski študent, predsednik Slovenskega društva za vitalno podaljšanje življenja, član Evropske pobude za dolgoživost, predavatelj na Modri fakulteti.